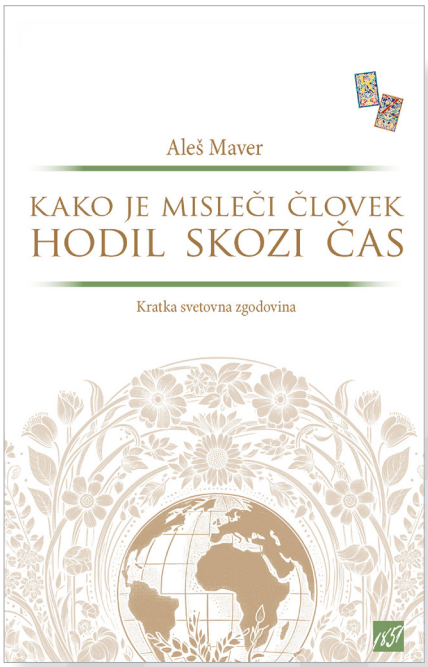
Celjska Mohorjeva družba
Prva slovenska založba

ALEŠ MAVER: KAKO JE MISLEČI ČLOVEK HODIL SKOZI ČAS

Napeto potovanje od sedanjosti proti vse bolj odmaknjeni minulosti

Je zgodovina res eno samo dolgočasno nizanje oseb, dogodkov in letnic? Mnogo ljudi različnih generacij je šolske klopi zapustilo v svetem prepričanju, da je tako in nič drugače. Pregled svetovne zgodovine v pričujoči knjigi je drugačen. Zgodovina je namreč v prvi vrsti zgodba – zgodba o naših koreninah, naših temeljih, o poti, ki jo je prehodil homo sapiens.

Preden začne zgodovinar pisati o svetovni zgodovini, se mora odločiti za način odpiranja vrat vanjo. Večina da glavno besedo časovni razsežnosti. Človekovim pogruntavščinam, pustolovščinam in neumnostim sledijo po časovni premici, pri tem pa skačejo enkrat v Afriko, drugič v Evropo, tretjič v Avstralijo.

Gotovo je tovrstno ravnanje upravičeno, vendar za bralca precej naporno. V pričujoči knjigi se je avtor temu v glavnem odrekel. Časa ni odmislil, a je zgodovinski razvoj prikazal ločeno po posameznih zemljepisnih enotah. Zaradi tega se je včasih nemogoče izogniti kakšnemu ponavljanju, a se knjiga s svojo duhovitostjo in širino za to z vsakim poglavjem znova odkupi.

Glede na število prebivalcev, zgodovinsko in kulturno povezanost ter združeno gospodarsko moč je avtor svet razdelil v štiri enote. Tako se v prvem poglavju posveti zibelki človeštva in civilizacije, kamor umesti afriški kontinent in dežele rodovitnega polmeseca oziroma Bližnji vzhod. Drugo poglavje je posvečeno Indiji, tretje Kitajski in Japonski. Četrto Pokrajine zahajajočega sonca, kamor uvrsti tako imenovani kolektivni Zahod in mu doda še Rusijo, ki si je ta »posmehljiv« izraz pravzaprav izmislila. Za boljšo predstavo je v slikovni prilogi dodanih pet tematskih zemljevidov, dva pa sta natisnjena tudi na notranji strani platnic. Slikovna priloga prinaša za vsako poglavje še nekaj reprezentativnih fotografij. Knjiga je opremljena s podatkovnimi preglednicami, na koncu pa tudi z imenskim in zemljepisnim kazalom.

Podatki o knjigi

- Naslov: Kako je misleči človek hodil skozi čas
- Podnaslov: Kratka svetovna zgodovina
- Zbirka: Redna zbirka Celjske Mohorjeve družbe za leto 2026
- Avtor: dr. Aleš Maver
- Izdelava zemljevida: dr. Igor Žiberna
- Urednica: Saška Ocvirk
- Format: 135 mm x 210 mm
- Vezava: mehka
- Število strani: 312
- Grafična priloga: pet zemljevidov (plus dva na notranji strani platnic) in 12 fotografij
- ISBN: 978-961-278-781-3
- Cena: 28 €
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2025

Kontakt

Uredništvo
T 03 426 48 00
urednistvo@celjska-mohorjeva.si

Knjižno delo je izšlo v okviru knjižnega programa, ki ga v letu 2025 sofinancira JAVNA AGENCIJA ZA KNJIGO RS

O avtorju

Dr. Aleš Maver, rojen leta 1978 v Mariboru, si kruh služi s poučevanjem zgodovine starega veka in latinščine na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru. Njegova strast so volitve in volilni sistemi, kar se po svoje odraža tudi v tej knjigi.

Kot sam pravi, ima »na vesti« več znanstvenih in strokovnih monografij, piše pa tudi kolumne za različne publikacije in se redno pojavlja kot pronicljiv komentator družbeno-političnega dogajanja. Za svoj najpomembnejši konjiček šteje vožnjo z vlakom.

Zgodba o hoji mislečega človeka skozi čas je po knjigah *Kapljica izdolbe kamen* (2016), *Od klinopisa do Teodore* (2018), *Za prgišče politike* (2021) in *Ukrajina od igre prestolov do vojne za samostojnost* (2023) njegova peta knjiga, ki je izšla pri Celjski Mohorjevi družbi.

Iz knjige

V Evropo sega, kot rečeno, kar petdeset držav. Najmanjša, Vatikan, obsega manj kot polovico kvadratnega kilometra, a tudi največja ni med svetovnimi velikankami. Ukrajina kot prvakinja med deželami, ki ležijo zgolj na tako imenovani stari celini, je sicer velika za trideset Slovenij, a zgolj za polovico Južnoafriške republike, ki je je spet komaj za pol največje afriške države Alžirije. Teh petdeset držav se da razdeliti v več skupin.

Več kot polovica, skupaj sedemindvajset, jih je včlanjenih v Evropsko unijo (uporabljal bom ta uveljavljeni izraz, čeprav ne bi bilo nič narobe, če bi tujko unija podomačil v zvezo). Ta je, kot bo še povedano v nadaljevanju, najprej združevala demokratične zahodnoevropske države, potem pa se postopno širila. Da se je začela po britanskem referendumu o izstopu leta 2016 krčiti, ni nepomemben podatek o njeni trenutni formi, za katero bi lahko brez veliko slabe vesti rekli, da je vsaj navzven slabša kot takrat, ko se je leta 2004 razširila na večino nekdanjih pripadnic sovjetskega satelitskega sistema v Evropi. Trenutno se recimo ne zdi posebej verjetno, da bi šel njen razvoj v smer nekakšnih Združenih držav Evrope ali prave politične konfederacije. Pred dvema desetletjema se je to zdelo povsem mogoče, danes pa mora imeti politik kar precej poguma, da predlaga kaj takega, saj ga utegnejo volivci doma hitro odnesti s prizorišča. Navsezadnje se je ob izbruhu pandemije koronavirusne bolezni leta 2020 pokazalo, da Evropsko unijo le malo državljanov članic dojema kot nekakšno vsaj »širšo domovino«, kakor sem imel, priznam, sam s takšnim dojemanjem težave pri svoji prvi »širši domovini«, Jugoslaviji. Večina še vedno razmišlja predvsem v mejah svojih nacionalnih držav. Spomladi 2020 recimo skoraj nihče ni hotel, da bi bila nesrečna Bergamo in Lombardija znotraj njegovega ozemlja.

Na trenutno neprivlačnost zamisli o večjih pristojnostih Evropske unije kot celote vpliva več dejavnikov. Eden pomembnih je, da je v smislu politične ureditve obtičala nekje na ravni ustavne monarhije. V tem je podobna pozni habsburški monarhiji. Evropski parlament sicer obstaja in ima kar nekaj pristojnosti, a ko je treba odločati o sestavi »vlade« Evropske unije, o Evropski komisiji, imajo v resnici glavno besedo voditelji posameznih držav članic, ki izide volitev v Evropski parlament upoštevajo ali ne. Na enak način je lahko cesar Franc Jožef I. tudi po uveljavitvi ustave imenoval svoje vlade in ministre brez soglasja državnozborskih poslancev. Ne gre niti brez temeljnih nesoglasij med posameznimi članicami ali skupinami članic. Na eni strani so v klub najprej pripuščene države iz zahodnega dela stare celine. Med njimi prednjačita Nemčija in Francija. Če se po drugi svetovni vojni ne bi vsaj za silo sporazumeli, ideja Evropske unije sploh ne bi bila mogoča. (Str. 160)